

[Bertel Dahlgaard.]

ærede Statsminister, at Historien utvivlsomt vil udpege den førstnævnte Opgave som langt den mest ærefulde, saaledes som vort Lands Forhold i dette Øjeblik er, og derfor vil mit Parti udtrykke Ønsket om, at det maa blive denne Opgave, den højtærede Statsminister føler sig kaldet af.

Jeg skal dernæst vende mig til de specielle Udtalelser, den højtærede Statsminister fremsatte om Sydslesvig. Jeg beklager, at disse Udtalelser var saa uklare og i Ordvalget næsten virkede som en Tilsløring af Regeringens Stilling. Denne Tale forpligtede ikke Regeringen ud over, hvad hele Rigsdagen er enig om, men den benyttede samtidig Ord, som tilsyneladende imødekømt Stemninger i begrænsede Kredse af Befolkningen uden dog paa disse Punkter at give Tilsagn om nogen positiv Handling. Det gør mig ondt, at den højtærede Statsministers Tale efterlod dette Indtryk, fordi jeg har den Opfattelse, at det sydslesvigske Spørgsmaal er saa alvorligt for os alle, at det ogsaa paalægger os alle en særlig Pligt til at søge Uklarhed og Misforstaaelse fjernet og til ikke at styrke falske Forhaabninger. Jeg tror derfor, det er nødvendigt at fastslaa, hvad der var det positive, Statsministeren udtalte i Sagen, og hvad der paa den anden Side virkede som Tilsløring af visse Sider af Spørgsmaalet.

Den højtærede Statsminister udtalte, at han vedstod den tidligere Regerings Udtalelse om, at Grænsen ligger fast, i den Betydning, at der i Dag ikke er noget Grundlag for en Ændring. Statsministeren udtalte endvidere, at Regeringen ikke tilstræbte en Afstemning i Sydslesvig under de nuværende Forhold. Endelig siger den højtærede Statsminister i Fortsættelse af Programtalens Ord, at Regeringen vil gøre, hvad den kan for at fjerne og afbøde Vanskelighederne for det danske Mindretal, og at den vil styrke og støtte Mindretallet i dets nationale og kulturelle Kamp. Det er disse Udtalelser, der udgør det reelle Indhold af Statsministerens Tale om dette Spørgsmaal, og heri er utvivlsomt næsten hele Rigsdagen enig.

Men saa kommer det uklare. Paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Statsministeren er enig i, at Danmark fortsat skal være en Nationalstat, svarer han, at han ikke ved hvad en Nationalstat er, og at det er muligt, det er et saa snævert Begreb, at det vilde udelukke Grønlands og Færøernes Tilknytning til Danmark. En saadan Bemærkning tror jeg den højtærede Statsminister skulde have undladt, det var rent

ud sagt en meget kedelig Udtalelse. Den højtærede Statsminister ved jo udmærket, hvad vi alle forstaar ved, at Danmark skal være en Nationalstat, nemlig en Stat, inden for hvis Grænser der ikke lever store fremmede Befolkningsdele, som kulturelt og folkeligt føler sig i Tilknytning til en anden Nation, og som derfor under ugunstige politiske Konjunkturer for Danmark kan ventes at ville strække Haanden frem mod denne Nation som Befrier.

I Stedet for at svare paa det stillede Spørgsmaal ud fra den Forstaaelse af Begrebet Nationalstat, som er alle Danskes, søger den højtærede Statsminister at sprede Uklarhed om Begrebet og glider derefter over i den følgende hypotetiske Sætning, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller fremdrog: „Hvis Sydslesvig eller en Del deraf efter et Aaremaal, naar Forholdene igen er blevet mere normale, og naar Sydslesvigerne har faaet Tid og Ro til at tænke sig om, maatte ønske, at deres Landsdel kom til Danmark, fordi de folkeligt og nationalt følte sig knyttet til os, saa vil jeg med Glæde tage imod det“. Ja, *hvis*. Med dette *hvis* foresvæver det maaske den højtærede Statsminister, at han kan tilfredsstille de Kredse her i Landet, som i denne Sag lever deres Liv paa at tro det, de ønsker, samtidig med at den højtærede Statsminister ved, at denne Veksel paa Fremtiden ikke skal indfries i Dag.

Hvis, ja, *hvis* Sydslesvig om 50 Aar var en Landsdel med en Befolkning i national Henseende som Nordslesvigs Befolkning i 1920, hvem vilde da ikke tage imod den med samme Glæde som den, hvormed vi i 1920 tog imod Nordslesvig! Men det er jo ikke Spørgsmaalet. Spørgsmaalet er, om Danmark i Dag skal knytte sin Skæbne, ja, maaske hele sin statslige Tilværelse, til en Politik, der forudsætter som overvejende sandsynligt, at Sydslesvigs hidtil for mere end 95 pCt.'s Vedkommende udpræget tyske Befolkning om et Aaremaal vil være afløst af en Befolkning med dyb Kærlighed til dansk Kultur og til det danske Folk. Det er Spørgsmaalet, men herpaa svarer Statsministeren ikke, fordi han ved, at hvis han skulde svare, saa maatte han sige: nej, derpaa tør vi ikke bygge vort Fædrelands Fremtid.

Det er i det hele taget det, der kendetegner Stillingen her paa Rigsdagen, at hvis vi alene skal holde os til de Spørgsmaal, der er afgørende for Danmarks aktuelle Handlinger i den sydslesvigske Sag i Dag, da vil der efter min bedste Overbevisning være meget ringe Meningsforskel inden for mere end ni Tiendedel af den danske Rigs-